

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« 04 » 09 2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИСУНОК

для студентів

спеціальності 022 Дизайн
освітньо-професійної програми Дизайн
освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 0925/21
Сест (підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 21

Розробник:

Ольга Миколаївна Овчаренко, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Ольга Миколаївна Овчаренко, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну

Протокол від 28 серпня 2021 р. № 1

Голова циклової комісії Ольга ОВЧАРЕНКО

Робочу програму перевірено

04 вересня 2021 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р. протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	професійно-практична	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	
Курс	2	
Семестр	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	2,5	1,5
Обсяг годин, в тому числі:	75	45
Аудиторні	34	22
Модульний контроль	6	2
Підготовка і складання підсумкового контролю	-	-
Самостійна робота	35	21
Форма семестрового контролю	-	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Рисунок» є професійна підготовка фахівця здатного зображувати предмети та явища дійсності засобами рисунку, вільно володіючого образотворчою грамотою, розвинутим художньо-образним мисленням.

Завдання курсу: навчити студентів основам професійного рисунку в зображенні предметів навколишнього середовища, рослинного і тваринного світу, людини; надати знання з основ теорії рисунку, особливостей його художньої мови, навчити практичних вмінь і навичок в техніці академічного рисунку; вчити застосовувати здобуті знання, вміння та навички в галузі образотворчого мистецтва у вирішенні творчих завдань.

Дисципліна «Рисунок», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними предметних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК-2	Спроможність професійного спілкування в усній і письмовій формах державною мовою	1-6, ПМК
ЗК-3	Здатність філософського осмислення дійсності, аналізу явищ соціокультурної складової розвитку суспільства	1,4, с. о.
ЗК-6	Готовність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності	1-6, с. о., ПМК
ЗК-7	Спроможність виявляти, ставити та вирішувати проблеми у процесі професійної діяльності; працювати в команді	1-6, с. о.
ЗК-8	Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів професійної етики	1-6
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК-1	Застосування знань з національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини в професійній діяльності	1-6, с. о.
ФК-3	Застосування знань з композиції та кольорознавства в процесі розв'язання професійних задач в галузі графічного дизайну	2,3,4,6,7, с. о.
ФК-4	Застосування знань з пластичної анатомії в процесі зображення людини як в навчанні, так і в професійній діяльності	с. о.
ФК-5	Уміння виконувати побудови проєкцій просторових форм на площині засобами креслення	2,3,4,6,7, с. о.
ФК-8	Використання методів зображення об'єктів навколишнього середовища, живих та неживих предметів засобами рисунку і живопису	2,3,4,6,7, с. о.
ФК-13	Уміння стилізувати живі та неживі об'єкти у відповідності до проєкту графічного дизайну	с. о.
ФК-18	Володіння фаховою термінологією	1-6, ПМК
	Організація власної образотворчої діяльності, вибір типових методів та засобів виконання професійних задач, оцінка їх ефективності та якості	1-6, с. о.
	Здатність виконувати поставлені завдання зі втілення художнього задуму	2,3,4,6,7, с. о.
	Опанування системою знань з основ теорії рисунку	1, 4
	Демонстрація нестереотипного художньо-образного мислення, уяви, спостережливості	1-6, с. о., ПМК
	Спроможність оцінювати предмети та явища дійсності, їх взаємодію	2,3,4,6,7, с. о.
	Уміння виконувати конструктивно-аналітичну побудову натури	2,3,4,6,7, с. о.
	Здатність працювати в техніці академічного рисунку, виявляти тонові співвідношення натури	2,3,4,6,7, с. о.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- організувати власну навчальну та творчу діяльність;
- усвідомлювати відповідальності за якість виконуваних робіт, забезпечення виконання завдання на високому професійному рівні (ПРН-3 ОПП);
- здатні продукувати нестандартні ідеї, творчо підходити до виконання завдання в галузі графічного дизайну (ПРН-4 ОПП);
- спроможні аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень;
- застосовувати знання з основ композиції та кольорознавства в процесі розробки формальних площинних, об'ємних та просторових композицій і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах (ПРН-15 ОПП);
- володіти базовими знаннями та методами організації проєктно-графічного середовища, характеристиками матеріалів та інструментів, а також особливостями різних графічних засобів (ПРН-9 ОПП);
- виконувати конструктивно-аналітичну побудову природи;
- виконувати ескізи з використанням різноманітних художніх засобів та прийомів;
- використовувати графічні матеріали з урахуванням їх формотворчих властивостей;
- володіти класичними образотворчими та технічними прийомами, матеріалами та засобами;
- застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу (ПРН-12 ОПП);
- дотримуватись послідовності в роботі над зображенням та відтворенням цілісності зображення на завершальній стадії роботи;
- застосовувати знання законів повітряної перспективи та усвідомлювати логіку їх формотворення за допомогою світлотіні, кольору, його тонових властивостей;
- володіти технічною свободою і розкутістю виконання за умовою міцної конструктивної побудови;
- підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських митців;
- застосовувати знання з основ композиції та кольорознавства в процесі розробки формальних площинних, об'ємних та просторових композицій і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах (ПРН-15 ОПП).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт				
	Усього	Аудиторна:			
		Лекції	Сем ін.	Практ.	Підгот. і склад. підсумк. контролю
Змістовий модуль 1. Конструктивно-аналітичний рисунок архітектурних деталей					
1. Особливості в роботі над зображенням архітектурних елементів	2	2			
2. Конструктивно-аналітичний рисунок симетричного гіпсового розету	22			10	12
3. Конструктивно-аналітичний рисунок асиметричного гіпсового розету	22			10	12
4. Конструктивно-аналітичний рисунок гіпсової капітелі	23			12	11
Модульний контроль	6				
Разом	75	2		32	35
Змістовий модуль 2. Рисунок анатомічних форм голови людини					
5. Особливості зображення анатомічних форм голови людини	2	2			
6. Рисунок гіпсового черепа людини	21			10	11
7. Рисунок гіпсової обрубковки голови людини	20			10	10
Модульний контроль	2				
Разом	45	2		20	21
Разом за 1 семестр	75	2		32	35
Разом за 2 семестр	45	2		20	21
Усього годин	120*	4		52	56

*Із урахуванням 8 год. МКР

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Конструктивно-аналітичний рисунок архітектурних деталей

Лекція 1. Особливості в роботі над зображенням архітектурних елементів (2 год.)

Рисунок архітектурних елементів. Освітлення в рисунку при роботі з архітектурними елементами. Особливості сприйняття тону в рисунку. Лінійна перспектива та її значення в роботі над побудовою архітектурних елементів.

Основні поняття теми: рисунок, архітектурні елементи, лінійна перспектива

[1, 2, 3, 4, 5]

Практична робота 1. Конструктивно-аналітичний рисунок симетричного гіпсового розету (10 год.) [1, 2, 3, 4, 5]

Практична робота 2. Конструктивно-аналітичний рисунок асиметричного гіпсового розету (10 год.) [1, 2, 3, 4, 5]

Практична робота 3. Конструктивно-аналітичний рисунок гіпсової капітелі (12 год.) [1, 2, 3, 4, 5]

Змістовий модуль 2. Рисунок анатомічних форм голови людини

Лекція 2. Особливості зображення анатомічних форм голови людини (2 год.)

Рисунок анатомічних форм. Освітлення в рисунку при роботі з анатомічними формами. Особливості сприйняття тону [1, 2, 3, 4, 5]

Практична робота 4. Рисунок гіпсового черепу людини (10 год.) [1, 2, 3, 4, 5]

Практична робота 5. Рисунок гіпсової обрубковки голови людини (10 год.) [1, 2, 3, 5]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1				
Відвідування практичних занять	1	16	16	10	10
Робота на семінарському занятті	10				
Робота на практичному занятті	10	3	60	2	40
Виконання завдання для самостійної роботи	5	3	15	2	10
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	117	-	86
Максимальна кількість балів: 203					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Зміст самостійної роботи студентів полягає у виконанні самостійних практичних завдань кожне з яких оцінюється в 5 балів.

Змістовий модуль 1. Конструктивно-аналітичний рисунок архітектурних деталей

Самостійна робота 1. Серія начерків архітектурних елементів з натури

Самостійна робота 2. Рисунок інтер'єру кімнати

Самостійна робота 3. Рисунок екстер'єру будівлі

Змістовий модуль 2. Рисунок анатомічних форм голови людини

Самостійна робота 4. Начерки обличчя людей різного віку та статі

Самостійна робота 5. Рисунок частин обличчя людини (око, ніс, губи)

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться в формі семестрового перегляду портфоліо робіт студентів.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою
Зараховано	A	90-100
	B	82-89
	C	75-81
	D	69-74
	E	60-68
Не зараховано	Fx	35-59
	F	0-34

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова) література:

1. Босанець Л.В. Художні техніки рисунка: навчальний посібник. Одеса: ОДПІ, 2008.
2. Жаворонков П.В. Рисунок. Методи зображення на площині: методичний посібник. Вижниця: Черемош, 2014.
3. Касьян Т.К. Рисунок: навчально-методичний посібник. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2012.
4. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція: навчальний посібник. Львів: Львівська Політехніка, 2012

Додаткова література :

1. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти: Навч.посіб. – 2-ге вид., перероб. і допов. - К.: Вища шк., 2002. – 190 с.: іл.

9. Додаткові ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського
www.dnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників
<http://pidruchniki.ws/>

7. Навчально-методична карта дисципліни «Рисунок» III семестр

Разом: 75 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 35 год., підсумковий контроль – 6 год.

Модулі	Змістовий модуль I														
Назва модуля	Конструктивно-аналітичний рисунок архітектурних деталей														
Лекції	1														
Теми лекцій	Особливості в роботі над зображенням архітектурних елементів														
Теми практичних завдань	Конструктивно-аналітичний рисунок симетричного гіпсового розету					Конструктивно-аналітичний рисунок асиметричного гіпсового розету					Конструктивно-аналітичний рисунок гіпсової капітелі				
Самостійна робота	Серія начерків архітектурних елементів з натури					Рисунок інтер'єру будівлі					Рисунок екстер'єру будівлі				
Підсумковий контроль	Перегляд														

7. Навчально-методична карта дисципліни «Рисунок» IV семестр

Разом: 45 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 21 год., підсумковий контроль – 2 год.

Модуль	Змістовий модуль 2														
Назва модуля	Рисунок анатомічних форм голови людини														
Лекції	2.														
Теми лекцій	Особливості зображення анатомічних форм голови людини														
Теми практичних занять	Рисунок гіпсового черепу людини							Рисунок гіпсової обрубковки голови людини							
Самостійна робота	Начерки обличчя людей різного віку та статі							Рисунок частин обличчя людини (око, ніс, губи)							
Підсумковий контроль	Перегляд														

